Raadsvoorstel Verkiezingen 2026

VOORBLAD

Datum raadsvergadering: 28 januari 2025

Soort voorstel: Initiatiefvoorstel

Onderwerp: Verkiezingen 2026

Portefeuillehouder: Raadslid Pesman

Programma: Bestuur en Middelen

Kernboodschap:

Het initiatiefvoorstel Verkiezingen 2026 bevat suggesties om de toegankelijkheid, betrokkenheid en transparantie van het verkiezingsproces te vergroten. Dit voorstel verzoekt de raad om de burgemeester, als verantwoordelijke voor de uitvoering van het verkiezingsproces, op te dragen de verkennende maatregelen uit het initiatiefvoorstel verder te onderzoeken en uiterlijk in Q2 2025 een uitgewerkt actieplan voor te leggen.

Bijlagen:

1. Initiatiefvoorstel Verkiezingen 2026

Stukken ter inzage: Nee

Beslispunten:

1. De burgemeester op te dragen de volgende verkennende maatregelen uit het initiatiefvoorstel Verkiezingen 2026 nader te onderzoeken:

- Het ontwikkelen en verspreiden van een informatieboekje bij de stempas;

- Het opzetten van een online stemwijzer in samenwerking met erkende partners;

- Het uitvoeren van peilingen voorafgaand aan de verkiezingen;

- Het organiseren van verkiezingsdebatten in samenwerking met maatschappelijke partners;

- Het reserveren van ruimte in de Wassenaarse Krant voor gelijke publicatiemogelijkheden voor alle partijen;

- Het eerlijk verdelen van gemeenteborden voor campagnes;

- Het toekennen van een startbudget aan deelnemende partijen;

- Het opzetten van een overzichtelijke website met verkiezingsuitslagen;

- Het onderzoeken van subsidiemogelijkheden voor financiering van deze maatregelen.

2. De burgemeester te verzoeken uiterlijk in het tweede kwartaal van 2025 een concreet actieplan aan de raad voor te leggen, inclusief:

- Uitwerking van de maatregelen;

- Een tijdlijn;

- Budgetvoorstellen;

- Financieel onderbouwde uitvoeringsstrategie, met aandacht voor subsidiemogelijkheden.

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp:

Verkiezingen 2026

Inleiding:

De gemeenteraadsverkiezingen vormen een belangrijk fundament voor de lokale democratie. De opkomst bij deze verkiezingen in Wassenaar is de afgelopen decennia aanzienlijk gedaald, van 81,8% in 1978 tot slechts 56% in 2022. Deze trend bedreigt de representativiteit van de raad en het vertrouwen van inwoners in het gemeentebestuur. Het initiatiefvoorstel Verkiezingen 2026 bevat concrete suggesties om deze trend te keren door de toegankelijkheid, betrokkenheid en transparantie van het verkiezingsproces te vergroten.

Beoogd effect:

Met dit raadsvoorstel wordt beoogd een breed gedragen actieplan te ontwikkelen dat bijdraagt aan een hogere opkomst en versterking van de democratie bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Argumenten:

1. Een goed functionerende democratie vereist een hoge opkomst.

   Een hogere opkomst vergroot de legitimiteit van de gemeenteraad en versterkt het draagvlak voor gemeentelijk beleid.

2. De verkennende maatregelen bevorderen inclusiviteit en toegankelijkheid.

   Door barrières te verminderen, zoals gebrekkige informatievoorziening of beperkte zichtbaarheid van partijen, worden meer inwoners bereikt.

3. Innovatieve benaderingen versterken de betrokkenheid.

   Het gebruik van online tools, zoals stemwijzers en verkiezingswebsites, moderniseert het verkiezingsproces en maakt het toegankelijker voor jongere generaties.

Kanttekeningen:

1. Financiële impact.

Het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen zal kosten met zich meebrengen, maar op dit moment is nog niet te zeggen hoeveel deze precies zullen bedragen. Het onderzoek naar de haalbaarheid en uitwerking van de maatregelen, dat direct voortvloeit uit dit voorstel, is bedoeld om deze kosten nader te bepalen. De burgemeester zal in het actieplan een gedetailleerde financiële onderbouwing en tijdlijn opnemen. Op dit moment is het niet mogelijk om vooraf exacte kosten in te schatten, aangezien dit afhankelijk is van de gekozen maatregelen en de beschikbare financieringsmogelijkheden.

2. Capaciteit en haalbaarheid.

De implementatie van de maatregelen vraagt om goede planning en samenwerking tussen de gemeente, maatschappelijke organisaties en externe partijen.

Met vriendelijke groet,

Nicolás Pesman